

Projekt z dnia 19 listopada 2010 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia 2010 r.

w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

Na podstawie art. 74 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 i Nr 218, poz. 1690 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 668) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych nadaje się statut, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia²⁾.

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej - zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 216, poz. 1598).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 28, poz. 164), które zostało utrzymane w mocy na podstawie art. 4 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 68, poz. 574).

ZAŁĄCZNIK

STATUT ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

§ 1. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zwany dalej „Zakładem”, działa na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 i Nr 218, poz. 1690 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 668), zwanej dalej „ustawą”, oraz niniejszego statutu.

§ 2. 1. Do kompetencji Prezesa Zakładu należą sprawy określone w art. 73 ust. 3 ustawy.

2. Prezes Zakładu może upoważnić:

- 1) pracowników Zakładu i inne osoby do reprezentowania Zakładu w określonym przez niego zakresie, z prawem udzielenia dalszych pełnomocnictw;
- 2) pracowników Zakładu do wydawania decyzji w określonych przez niego sprawach.

3. Prezes Zakładu:

- 1) wydaje akty wewnętrzne;
- 2) nadaje Zakładowi regulamin organizacyjny.

4. Prezes Zakładu realizuje zadania należące do zakresu jego działania za pomocą:

- 1) komórek organizacyjnych Centrali Zakładu;
- 2) terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu.

§ 3. 1. Do kompetencji Zarządu Zakładu należą sprawy określone w art. 74 ust. 2 i 3 ustawy.

2. Zarząd Zakładu realizuje zadania należące do zakresu jego działania za pomocą:

- 1) komórek organizacyjnych Centrali Zakładu;
- 2) terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu.

3. Obsługę techniczno-organizacyjną prac Zarządu Zakładu wykonuje Gabinet Prezesa.

§ 4. 1. Do kompetencji Rady Nadzorczej Zakładu należą sprawy określone w art. 75 ust. 2 ustawy.

2. Obsługę techniczno-organizacyjną prac Rady Nadzorczej Zakładu wykonuje Biuro Rady Nadzorczej.

§ 5. W skład Centrali Zakładu wchodzi:

- 1) Gabinet Prezesa;
- 2) Departament Administracyjny;
- 3) Departament Aplikacji Autorskich;
- 4) Departament Audytu;
- 5) Departament Eksploatacji Aplikacji;
- 6) Departament Eksploatacji Infrastruktury Informatycznej;
- 7) Departament Finansów Funduszy;
- 8) Departament Finansów Zakładu;
- 9) Departament Kontroli Płatników Składek;
- 10) Departament Kontroli Wewnętrznej;
- 11) Departament Kontrolingu;
- 12) Departament Legislacyjno-Prawny;
- 13) Departament Obsługi Klientów;
- 14) Departament Orzecznictwa Lekarskiego;
- 15) Departament Prewencji i Rehabilitacji;

- 16) Departament Realizacji Dochodów;
- 17) Departament Rent Zagranicznych;
- 18) Departament Rozwoju Usług IT;
- 19) Departament Spraw Pracowniczych;
- 20) Departament Statystyki i Prognoz Aktuarnych;
- 21) Departament Świadczeń Emerytalno-Rentowych;
- 22) Departament Ubezpieczeń i Składek;
- 23) Departament Współpracy Międzynarodowej;
- 24) Departament Zamówień Publicznych;
- 25) Departament Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji;
- 26) Departament Zarządzania Nieruchomościami;
- 27) Departament Zarządzania Systemami Informatycznymi;
- 28) Departament Zarządzania Usługami;
- 29) Departament Zasiłków;
- 30) Biuro Poligrafii;
- 31) Biuro Rady Nadzorczej.

§ 6. Zakres rzeczowy działania Centrali Zakładu obejmuje w szczególności:

- 1) dysponowanie Funduszem Ubezpieczeń Społecznych, Funduszem Emerytur Pomostowych, Funduszem Rezerwy Demograficznej i Funduszem Alimentacyjnym w stanie likwidacji;
- 2) prowadzenie rozliczeń składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zgodnie z przepisami ustawy;
- 3) prowadzenie kont ubezpieczonych i płatników składek;
- 4) prowadzenie rejestrów ubezpieczonych, płatników składek, członków otwartych funduszy emerytalnych oraz rejestru uprawnionych do świadczeń zdrowotnych;
- 5) zarządzanie finansami Zakładu;
- 6) dysponowanie majątkiem Zakładu;
- 7) opracowywanie projektów krótko- i długoterminowych planów działalności Zakładu;
- 8) opracowywanie analiz i prognoz z zakresu działalności Zakładu;
- 9) gromadzenie i analizę danych statystycznych oraz prowadzenie badań statystycznych z zakresu ubezpieczeń społecznych;
- 10) realizację polityki kadrowej, szkoleniowej, wydawniczej, informacyjnej, promocyjnej, i doradczej Zakładu;
- 11) prowadzenie polityki prewencyjnej i rehabilitacji w zakresie ubezpieczeń społecznych;
- 12) opiniowanie projektów aktów normatywnych oraz opracowywanie aktów wewnętrznych;
- 13) współpracę z organami administracji rządowej, instytucjami zagranicznymi oraz organizacjami międzynarodowymi i krajowymi w zakresie ubezpieczeń społecznych;
- 14) zapewnienie realizacji zadań wynikających z umów międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych oraz obsługi świadczeń realizowanych na podstawie tych umów i porozumień.

§ 7. Szczegółową organizację Centrali Zakładu oraz zakres zadań jej komórek organizacyjnych określa regulamin organizacyjny Zakładu.

§ 8. 1. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Zakładu są oddziały oraz podlegające im inspektoraty i biura terenowe.

2. Oddziałem Zakładu kieruje dyrektor, a inspektoratem i biurem terenowym – kierownik, odpowiednio: inspektoratu albo biura terenowego.

§ 9. Szczegółową organizację terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu określa regulamin organizacyjny Zakładu.

§ 10. 1. Zakres rzeczowy działania terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu obejmuje w szczególności:

- 1) stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych;
- 2) ustalanie uprawnień do świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz innych świadczeń zleconych Zakładowi;
- 3) wypłatę świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz innych świadczeń zleconych Zakładowi do wypłaty;
- 4) dochodzenie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń;
- 5) dochodzenie należnych składek i opłat;
- 6) orzecznictwo lekarskie na potrzeby ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- 7) realizację umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych;
- 8) wprowadzanie danych do systemu informatycznego;
- 9) przetwarzanie danych na potrzeby działalności Zakładu;
- 10) szkolenie pracowników i klientów.

2. Szczegółowy zakres rzeczowy działania terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu określa Prezes Zakładu w aktach wewnętrznych.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 74 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 i Nr 218, poz. 1690 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 668).

Projekt rozporządzenia nadaje Zakładowi statut określający:

- 1) strukturę organizacyjną Zakładu,
- 2) zakres rzeczowy działania Centrali i terenowych jednostek organizacyjnych Zakładu,
- 3) tryb funkcjonowania i kompetencje organów Zakładu.

Problematyka objęta projektowanym rozporządzeniem jest obecnie uregulowana w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 28, poz. 164). Z uwagi na fakt, że upoważnienie ustawowe, na podstawie którego zostało wydane to rozporządzenie, zmieniono ustawą z dnia 3 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 68 poz. 574), w celu wprowadzenia zmian do rozporządzenia, nie wystarczy jego nowelizacja, ale konieczne jest wydanie nowego rozporządzenia.

Zmiana upoważnienia ustawowego polega na:

- 1) zmianie organu właściwego do nadawania statutu - z Prezesa Rady Ministrów na ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego,
- 2) wprowadzeniu opiniowania statutu przez Radę Nadzorczą Zakładu.

Merytorycznie statut nadawany projektowanym rozporządzeniem, w stosunku do obecnie obowiązującego:

- 1) uwzględnia reorganizację systemu zarządzania i nadzoru w pionie informatyki, polegającą na zintegrowaniu zadań w zakresie planowania, wdrożeń i eksploatacji;
- 2) wprowadza zmiany w zakresie nazewnictwa komórek organizacyjnych Centrali Zakładu, które wynikają z faktu, że obecnie nazwy niektórych komórek nie są adekwatne do zakresu realizowanych przez nie zadań. Wprowadzenie nowego nazewnictwa:
 - służy zharmonizowaniu nazw i zakresów działania komórek organizacyjnych,
 - umożliwi efektywniejsze zarządzanie funkcjami wspomagania działalności Zakładu,
 - odzwierciedla cele strategiczne Zakładu;

3) systematyzuje i precyzuje zadania realizowane w Centrali i jednostkach terenowych Zakładu;

4) wyodrębnia komórkę organizacyjną Centrali dla realizacji obsługi poligraficznej.

Istotą najważniejszych zmian organizacyjnych jest optymalizacja zadań realizowanych przez komórki organizacyjne Centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z punktu widzenia usług IT świadczonych przez departamenty, procesów realizowanych w pionie IT oraz dostępnych narzędzi do zarządzania tymi usługami.

Istotną sprawą jest jasny i racjonalny podział kompetencji w zakresie podejmowania decyzji dotyczących m.in. planowania rozwoju systemów informatycznych (w tym zarządzania portfelem projektów), wdrażania zmian funkcjonalnych w systemach informatycznych (w tym zarządzania projektami), eksploatacji systemów informatycznych.

Przebudowa struktur podejmowania decyzji i odpowiedzialności w pionie IT ma na celu: weryfikację i uzupełnienie celów i priorytetów dla zmian w IT, wynikających z zadań przez jakimi stoi Zakład Ubezpieczeń Społecznych, identyfikację ryzyk dla skutecznej i efektywnej realizacji powyższych zadań przez IT, wydzielenie w strukturze Pionu IT odpowiedzialności m.in. za:

- planowanie oraz nadzór wdrożeń i eksploatacji nowych usług IT i zmian w usługach,
- projektowanie i wdrażanie usług IT i zmian w usługach IT,
- eksploatację usług IT,
- wyznaczanie zasad i standardów architektonicznych oraz kontrolę ich stosowania,
- wyznaczanie zasad i standardów bezpieczeństwa oraz kontrolę ich stosowania,
- wdrażanie nowych technik komunikacji z klientami Zakładu,
- opracowywanie i wdrażanie aplikacji własnych Zakładu.

W szczególności zmieniono § 5:

1) pkt 2

Obecnie Departament Administracyjny i Wspomagania Działalności Zakładu zapewnia szeroko rozumianą obsługę administracyjną oraz realizację innych funkcji pomocniczych. Planowane zmiany w zakresie relokacji zadań wspierających działalność Zakładu uzasadniają zmianę nazwy na Departament Administracyjny, co pozwoli dostosować nazwę Departamentu do dominującej funkcji administracyjnej,

2) pkt 3, 5, 6, 18, 25, 27, 28

Zmiany dotyczą reorganizacji departamentów pionu IT i mają na celu poprawę systemu zarządzania i nadzoru nad tym obszarem działalności Zakładu, w szczególności rozdzielenie i jasny podział odpowiedzialności za planowanie, projektowanie, wdrażanie i procesy eksploatacji usług IT oraz lepszą koordynację i zintegrowanie działań w zakresie planowania i rozwoju IT z uwzględnieniem celów i priorytetów ZUS.

Zasadnicze zmiany dotyczą utworzenia Departamentu Zarządzania Systemami Informatycznymi i Departamentu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji oraz wyodrębnienia pionu wdrożeń, w ramach którego będą funkcjonowały Departamenty: Aplikacji Autorskich, Rozwoju Usług IT, Obsługi Klientów, i pionu eksploatacji, w ramach którego będą działały Departamenty: Zarządzania Usługami, Eksploatacji Aplikacji, Eksploatacji Infrastruktury Informatycznej,

3) pkt 10

Dotychczasowa nazwa - Departament Rewizji Wewnętrznej - budzi skojarzenia z działalnością biegłych rewidentów (w rozumieniu art. 65-70 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości), która ogranicza się przedmiotowo do badania sprawozdań finansowych. Natomiast zadania realizowane przez ten Departament stanowią „kontrolę wewnętrzną” – zarówno z punktu widzenia teorii zarządzania, jak i prawa administracyjnego. Jest też powszechną praktyką nazywanie kontroli instytucjonalnej kontrolą wewnętrzną. Zmiana ma zatem na celu dostosowanie nazwy do zakresu działalności departamentu,

4) pkt 20

Obecnie Departament Statystyki zapewnia m.in. informacje statystyczne niezbędne do realizacji zadań statutowych Zakładu oraz prowadzenie prac analityczno-prognostycznych z zakresu ubezpieczeń społecznych. Zakres prognoz opracowywanych dotychczas w Departamencie z wykorzystaniem metod aktuarialnych oraz planowane rozszerzenie działalności w tym zakresie uzasadnia zmianę nazwy na Departament Statystyki i Prognoz Aktuarialnych,

5) pkt 26

Obecnie Departament Inwestycji i Zarządzania Majątkiem zajmuje się realizacją zadań związanych z działalnością inwestycyjną i remontową obiektów własnych Zakładu oraz zarządzaniem nieruchomościami Zakładu. Ograniczone środki finansowe przeznaczone

w ustawie budżetowej na działalność Zakładu wymagają prowadzenia efektywnej gospodarki finansowej. Zgodnie z założeniami strategii Zakładu kluczowe znaczenie w tej perspektywie ma organizacja zasobów, w tym zasobów lokalowych będących w dyspozycji Zakładu. Efektywne zarządzanie nieruchomościami użytkowymi przez Zakład staje się priorytetowe w stosunku do działalności inwestycyjnej. W związku z tym uzasadniona jest zmiana nazwy na Departament Zarządzania Nieruchomościami, co będzie odpowiadało przeważającej pod względem znaczenia funkcji Departamentu, tj. zarządzania nieruchomościami,

6) pkt 30

Obecnie zadania poligraficzne realizowane są w Departamencie Administracyjnym i Wspomagania Działalności Zakładu. Utworzenie Biura Poligrafii wynika ze specyfiki powyższej działalności i jej znaczenia dla realizacji zadań przez Zakład. Pozwoli to wzmocnić nadzór nad produkcją poligraficzną i gospodarką drukami w Zakładzie. Ze względu na zakres działania komórki ranga Biura będzie wystarczająca.

Proponuje się aby projektowana regulacja miała 14 dniowe *vacatio legis* mające na celu dostosowanie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wewnętrznych regulacji do nowego stanu prawnego.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. Projekt nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje rozporządzenie

Regulacji zawarte w projekcie rozporządzenia oddziałują na funkcjonowanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zmiany projektowane w nowym statucie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych spowodują zmianę struktury organizacyjnej i przemapowanie obecnych zasobów ludzkich, zgodnie z nowymi zadaniami oraz obowiązkami poszczególnych

komórek organizacyjnych i nie będą miały wpływu na stan zatrudnienia w Centrali Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji społecznych

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji z partnerami społecznymi:

Organizacje pracodawców:

Business Centre Club – Związek Pracodawców,
Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
Związek Rzemiosła Polskiego,
Krajowa Izba Gospodarcza.

Organizacje związkowe:

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
Forum Związków Zawodowych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych

Wprowadzenie regulacji objętych projektowanym rozporządzeniem nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Przedstawione w projekcie rozporządzenia rozwiązania nie będą miały wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.